

1. נסמן ב- X_7 את קבוצת כל המספרים בין 1 ל-350 המתחלקים ב-7. באופן דומה נגדיר את X_2 ו- X_5 . אנו מחפשים את $|X_2 \cup X_5 \cup X_7| - 350$. קל לראות ש-

$$|X_2| = \frac{350}{2} = 175$$

$$|X_5| = \frac{350}{5} = 70$$

$$|X_7| = \frac{350}{7} = 50$$

לחישוב גדלי החיתוכים נשים לב שלמשל $X_2 \cap X_5$ היא קבוצת כל המספרים בין 1 ל-350 המתחלקים גם ב-2 וגם ב-5, כלומר אלה המתחלקים ב-10. לכן באופן דומה $|X_2 \cap X_5| = \frac{350}{10} = 35$.

$$|X_2 \cap X_7| = \frac{350}{14} = 25$$

$$|X_5 \cap X_7| = \frac{350}{35} = 10$$

$$|X_2 \cap X_5 \cap X_7| = \frac{350}{70} = 5$$

עפ"י עקרון ההכלה וההדחה

$$\phi(350) = 350 - |X_2 \cup X_5 \cup X_7| = 350 - 175 - 70 - 50 + 35 + 25 + 10 - 5 = 120$$

2. בדומה לשאלה הקודמת, נסמן ב- X_5 את קבוצת כל המספרים בין 1 ל-30 המתחלקים ב-5. באופן דומה נגדיר את X_2 ו- X_3 . נגדיר את Y_5 כמשלים של X_5 , כלומר קבוצת כל המספרים שאינם מתחלקים ב-5 בין 1 ל-30. באופן דומה נגדיר את Y_2 ו- Y_3 . נגדיר את A_5 כקבוצת כל התת-קבוצות של $\{1, \dots, 30\}$ שאין בהן אף איבר המתחלק ב-5. למעשה, A_5 היא קבוצת כל התת-קבוצות של Y_5 . נהוג לסמן $A_5 = P(Y_5)$. באופן דומה נגדיר $A_2 = P(Y_2)$ ו- $A_3 = P(Y_3)$. בשאלה שואלים כמה תת-קבוצות של $\{1, \dots, 30\}$ אינן ב- A_2 , אינן ב- A_3 ואינן ב- A_5 . כלומר צריך לחשב

$$2^{30} - |A_2 \cup A_3 \cup A_5|$$

נחשב:

$$|A_2| = 2^{|Y_2|} = 2^{15}$$

$$|A_3| = 2^{|Y_3|} = 2^{20}$$

$$|A_5| = 2^{|Y_5|} = 2^{24}$$

כעת יש לחשב את גודלי החיתוכים. $A_2 \cap A_3$ למשל היא קבוצת כל התת-קבוצות של $\{1, \dots, 30\}$ שאין בהן אף איבר זוגי ואף איבר המתחלק ב-3. במילים אחרות $A_2 \cap A_3$ היא קבוצת כל התת-קבוצות של $Y_2 \cap Y_3$ (באופן כללי לכל שתי קבוצות X, Y מתקיימת הנוסחה $P(X) \cap P(Y) = P(X \cap Y)$, לכן יש למצוא את הגודל של $Y_2 \cap Y_3$. אפשר ישירות:

$$|Y_2 \cap Y_3| = |\{1, 5, 7, 11, 13, 17, 19, 23, 25, 29\}| = 10$$

ואפשר לרשום

$$|Y_2 \cap Y_3| = 30 - |X_2 \cup X_3|$$

ואז להשתמש בעקרון ההכלה וההדחה שוב עבור X_2 ו- X_3 . בכל אופן אפשר לחשב:

$$|A_2 \cap A_3| = 2^{|Y_2 \cap Y_3|} = 2^{10}$$

$$|A_2 \cap A_5| = 2^{|Y_2 \cap Y_5|} = 2^{12}$$

$$|A_5 \cap A_3| = 2^{|Y_5 \cap Y_3|} = 2^{16}$$

$$|A_2 \cap A_3 \cap A_5| = 2^{|Y_2 \cap Y_3 \cap Y_5|} = 2^{\phi(30)} = 2^8$$

ולפי עקרון ההכלה וההדחה קיבלנו את התשובה

$$2^{30} - |A_2 \cup A_3 \cup A_5| = 2^{30} - 2^{15} - 2^{20} - 2^{24} + 2^{10} + 2^{12} + 2^{16} - 2^8 = 1055953664$$

3. בחירת תת-קבוצה של החפיסה שקולה לבחירת תת-קבוצה של כל אחד מהסוגים. בחירת תת-קבוצה של החפיסה שיש בה לפחות קלף אחד מכל סוג שקולה לבחירת תת-קבוצה **לא** ריקה של כל אחד מהסוגים. יש 13 קלפים מכל סוג, לכן יש סה"כ $2^{13} - 1$ תת-קבוצות לא ריקות ומספר האפשרויות לבחור תת-קבוצה לא ריקה מכל אחד מהסוגים הוא

$$(2^{13} - 1)^4$$

4. דרך א':

יש 4 אפשרויות לבחור את x ו-4 אפשרויות לבחור את y . לכל בחירה של x ו- y יש בחירה אחת אפשרית של z מלבד הבחירה $x=3, y=4$ שעבורה אין אף בחירה מתאימה של z . לכן סה"כ מספר הפתרונות המתאימים לתנאי השאלה הוא $4 \cdot 4 - 1 = 15$.

דרך ב':

נרשום

$$a = x - 3$$

$$b = y - 4$$

$$c = z - 5$$

ונקבל

$$a + b + c = 8$$

$$0 \leq a < 4$$

$$0 \leq b < 4$$

$$0 \leq c < 8$$

נסמן ב-A את קבוצת כל הפתרונות בשלמים אי-שליליים של המשוואה שבהם $a \geq 4$. באופן דומה נסמן ב-B את קבוצת כל הפתרונות בשלמים אי-שליליים של המשוואה שבהם $b \geq 4$, ונסמן ב-C את קבוצת כל הפתרונות בשלמים אי-שליליים של המשוואה שבהם $c \geq 8$. ידוע שסה"כ יש $\binom{8+3-1}{2} = 45$ פתרונות בשלמים אי-שליליים למשוואה (כי הדבר שקול לפיזור 8 כדורים זהים בשלושה תאים) לכן המספר המבוקש הוא

$$45 - |A \cup B \cup C|$$

למציאת $|A|$ נגדיר $d = a - 4$ ונקבל את המשוואה $d + b + c = 4$ שלה $\binom{4+3-1}{2} = 15$ פתרונות. לכן $|A| = 15$ ובאותו אופן $|B| = 15$. ב-C יש רק איבר אחד (אם $c \geq 8$ בהכרח $c = 8$, $a = 0$, $b = 0$) וב- $A \cap B$ רק איבר אחד ($a = 4$, $b = 4$, $c = 0$). כמו כן

$$A \cap C = B \cap C = A \cap B \cap C = \emptyset$$

לכן לפי עקרון ההכלה וההדחה

$$|A \cup B \cup C| = 15 + 15 + 1 - 1 = 30$$

והתשובה לשאלה היא $15 = 45 - 30$.

5. א. כל איבר המופיע בדיוק ב-m קבוצות נספר רק פעם אחת: ב- S_m . יש להראות שכל איבר אחר נספר סה"כ 0 פעמים. כל איבר המופיע בפחות מ-m קבוצות בודאי אינו מופיע באף אחת מ- S_m, \dots, S_n ולכן אינו נספר כלל. נבדוק כמה פעמים נספר איבר המופיע ב-k קבוצות כאשר $k > m$. ב- S_m הוא מופיע $\binom{k}{m}$ פעמים, ב- S_{m+1} הוא מופיע $\binom{k}{m+1}$ פעמים, וכן הלאה, לכן סה"כ הוא נספר

$$\begin{aligned}
& \binom{m}{m} \binom{k}{m} - \binom{m+1}{m} \binom{k}{m+1} + \dots + (-1)^{k-m} \binom{k}{m} \binom{k}{k} = \\
& = \binom{k}{m} \binom{k-m}{0} - \binom{k}{m} \binom{k-m}{1} + \dots + (-1)^{k-m} \binom{k}{m} \binom{k-m}{k-m} = \\
& = \binom{k}{m} \left(\binom{k-m}{0} - \binom{k-m}{1} + \dots + (-1)^{k-m} \binom{k-m}{k-m} \right) = \binom{k}{m} (1-1)^{k-m} = 0
\end{aligned}$$

כלומר אפס פעמים. מש"ל

ב.

$$\begin{aligned}
E(\text{odd}) &= E(1) + E(3) + E(5) + \dots = \\
&= \sum_{k=1}^n (-1)^{k-1} \binom{k}{1} |S_k| + \sum_{k=3}^n (-1)^{k-1} \binom{k}{3} |S_k| + \sum_{k=5}^n (-1)^{k-1} \binom{k}{5} |S_k| + \dots = \\
&= \sum_{k=1}^n (-1)^{k-1} \left(\binom{k}{1} + \binom{k}{3} + \binom{k}{5} + \dots \right) |S_k| = \sum_{k=1}^n (-1)^{k-1} 2^{k-1} |S_k| = \\
&= \sum_{k=1}^n (-2)^{k-1} |S_k| = |S_1| - 2|S_2| + 4|S_3| - 8|S_4| + \dots
\end{aligned}$$